

บทที่ 3

ความรู้ทั่วไปของธุรกิจประกันชีวิต

3.1 ความรู้ทั่วไปของธุรกิจประกันชีวิต

3.1.1 ความหมายของการประกันชีวิต

ตามคำจำกัดความของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 861 ระบุว่า

“สัญญาประกันชีวิต คือ สัญญาซึ่งผู้รับประกันภัยตกลงจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้สืบลิทธิของเขา ในเมื่อผู้เอาประกันภัยหรือถูกเอาประกันชีวิตได้ตายลง หรือยังมีชีวิตอยู่จนถึงเวลาอันได้ตกลงตาม ที่กำหนดไว้ และผู้เอาประกันภัยตกลงส่งเบี้ยประกันภัยเพื่อการนี้”

ดังนั้น การประกันชีวิต คือ การประกันภัยที่การจ่ายเงินอาศักรทวงชีพ หรือการมรณะของบุคคลเป็นเหตุในการจ่าย โดยการเฉลี่ยภัยซึ่งกันและกันที่เกิดขึ้นแก่บุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่นๆ ซึ่งอยู่ในลักษณะการเสี่ยงภัยประเภทเดียวกันและร่วมกัน เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับบุคคลที่ประสบเคราะห์กรรม และเพื่อให้บุคคลนั้นมีฐานะทางเศรษฐกิจทางการเงินกลับคืนสู่สภาพเดิม

จากความหมายของการประกันชีวิตนี้จะเห็นได้ว่าการประกันชีวิตมีประโยชน์อย่างมาก ทั้งนี้เพราะ ช่วงชีวิตมนุษย์เรานั้นจะมีสิ่งที่จะต้องเป็นห่วงอยู่ 3 ประเภท ได้แก่

ความแก่ เมื่อเรามีอายุสูงขึ้น โอกาสที่จะทำงานต่อไปก็มีย่อยลงตามลำดับเนื่องจากสภาพทางร่างกายที่ไม่เอื้ออำนวย รายได้ในแต่ละเดือนย่อมลดลง เงินที่สะสมมาตลอดทั้งชีวิตก็หดหายไปตามเวลา หากเรามีชีวิตที่ยาวนานเกินไปจนเงินทองที่สะสมไว้นั้นหมดไปแล้ว เราจะจัดการกับชีวิตที่เหลืออยู่นี้อย่างไร

อายุสั้น เมื่อเราต้องเสียชีวิตก่อนถึงวัยอันควร และในช่วงเวลาดังกล่าวยังมีภาระที่ต้องรับผิดชอบ มีบุคคลอื่นที่พึ่งพิงรายได้ที่เราหาได้ เช่น บุตร ภรรยา/สามี บิดา-มารดา บุคคลดังกล่าวนี้ย่อมประสบกับความเดือดร้อนทางการเงิน

ความพิการ บางครั้งชีวิตมนุษย์ไม่ได้ราบเรียบตลอดเวลา อาจมีโอกาที่จะเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจนทำให้เกิดร่องรอยของความพิการได้ โดยทั่วไปแล้วคนพิการย่อมมีโอกาสในการทำงานน้อยลงหรืออาจจะไม่มีโอกาสในการทำงานหาเลี้ยงชีพได้เลย เขาจะสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมนี้ได้เช่นไร

ดังนั้นหากเกิดปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งดังได้กล่าวมาแล้วนี้ บุคคลเหล่านั้นจะจัดการกับปัญหานั้นได้อย่างไร ดังนั้นการประกันชีวิตจึงเข้ามามีบทบาทในการช่วยบรรเทาทุกข์นั้น ๆ ได้

3.1.2 ประวัติความเป็นมาของการประกันชีวิตในประเทศไทย

การประกันชีวิตในประเทศไทยเริ่มในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โดยมี บริษัท อีสเอเชียติก จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัท เอควิตาเบิลประกันภัยแห่งกรุงลอนดอน ได้รับพระบรมราชานุญาตให้ ดำเนินธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทยเป็นบริษัทแรก อย่างไรก็ตามธุรกิจประกันชีวิตยุคแรกในประเทศไทยมิได้ประสบความสำเร็จ สาเหตุหนึ่งอันเนื่องมาจากตัวแทนขายประกันชีวิตเป็นชาวต่างชาติ และโฆษณาขายประกันชีวิตในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษเท่านั้นกิจการจึงอยู่ในวงแคบ และบริษัทตัวแทนเองก็ได้สร้างตัวแทนขายประกันใหม่ อีกทั้งการรับประกันชีวิตของบริษัทใหญ่ในอังกฤษกำหนดให้กรมธรรม์ต้องออกและส่งมาจากประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นเหตุให้ธุรกิจประกันชีวิตยุคแรกในประเทศไทยต้องหยุดชะงักไป เพราะไม่ได้รับการต้อนรับและความนิยมเท่าที่ควร (ความเป็นมาของประกันภัย, 2550)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2471 ได้มีการจัดตั้งพระราชบัญญัติควบคุมการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกแห่งสาธารณชน หลังจากนั้นกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมได้ประกาศข้อกำหนดในการขอลดทะเบียนบริษัทประกอบธุรกิจประกันอัคคีภัย เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2472 ต่อมาได้มีการจัดตั้ง “ กองควบคุมบริษัทประกันภัย ” ขึ้นเป็นครั้งแรก สังกัดกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม เพื่อทำหน้าที่จดทะเบียนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทที่ประกอบธุรกิจประกันภัยโดยตรง ในช่วงนั้นได้มีบริษัทเข้ามาจดทะเบียน ประกอบด้วย บริษัทเกรทอีสเทินไลฟ์แอสซัวร์นซ์ จำกัด (Great Eastern Life Assurance Company Limited) บริษัทแมนูแฟกเจอร์สไลฟ์อินชัวร์นซ์ (Manufacturers Life Insurance Company) บริษัทไชน่า อันเดอร์ไรเตอร์ส์ (China Underwriter Limited) และบริษัท ซันไลฟ์แอสซัวร์นซ์ แห่งแคนาดา (Sun Life Assurance Company Limited) (ดังตารางที่ 3.1) (สมาคมประกันชีวิตไทย, 2550)

ตารางที่ 3.1 บริษัทประกันภัยที่จดทะเบียนกับกองควบคุมบริษัทประกันภัย

บริษัท	วันเวลาที่จดทะเบียน
บริษัทเกรทอัสเทินไลฟ์แอสชัวร์นซ์ จำกัด	31 พฤษภาคม พ.ศ. 2473
บริษัท แมนนูปเฟลเจอเรอร์ส ไลฟ์ อินชัวร์นซ์	6 มิถุนายน พ.ศ. 2473
บริษัท ไซน่า อันเดอร์ไรเตอร์ส	23 มิถุนายน พ.ศ. 2473
บริษัท ชัน ไลฟ์ แอสชัวร์นซ์ แห่งแคนาดา	25 มิถุนายน พ.ศ. 2473

ที่มา : สมาคมประกันชีวิตไทย (2550)

ในปี พ.ศ. 2481 บริษัท อเมริกันอินเตอร์เนชั่นแนลแอสชัวร์นซ์ จำกัด หรือ เอ.ไอ.เอ. ได้เข้ามาดำเนินกิจการในประเทศไทย หลังจากที่บริษัทเหล่านั้นดำเนินกิจการเพียง 3 ปี ได้เกิดสงครามโลก ครั้งที่ 2 ซึ่งส่งผลกระทบต่อบริษัทประกันชีวิตทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งเป็นบริษัทประกันชีวิตของชาวยุโรปและอเมริกาและได้เลิกกิจการไปทำให้กรรมธรรม์ประกันชีวิตของผู้เอาประกันภัยต้องขาดอายุและขาดผลบังคับการคุ้มครองโดยปริยายไม่สามารถเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนได้

หลังจากสงครามโลกครั้งที่สองสงบลง กิจการประกันชีวิตเริ่มดำเนินงานจริงจังเมื่อมีบริษัทประกันชีวิตไทยเกิดขึ้นในระยะเวลาใกล้เคียงกันรวม 9 บริษัท ประกอบด้วย บริษัทไทยประสิทธิประกันภัย และคลังสินค้า จำกัด บริษัทนครหลวงประกันชีวิตแห่งประเทศไทย บริษัทอาคเนย์ประกันภัย จำกัด บริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด บริษัทสยามบริการประกันภัย จำกัด บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย จำกัด บริษัทศรีอยุธยาประกันชีวิต จำกัด บริษัทกรุงสยามประกันชีวิต จำกัด และบริษัทบูรพาประกันชีวิต จำกัด (ดังตารางที่ 3.2) (ไทยประกันชีวิต, 2550)

ตารางที่ 3.2 บริษัทประกันชีวิตของไทยในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

บริษัท	วันเวลาที่จดทะเบียน
บริษัทไทยประสิทธิประกันภัย และคลังสินค้า จำกัด	26 มีนาคม พ.ศ. 2491
บริษัทนครหลวงประกันชีวิตแห่งประเทศไทย	31 พฤษภาคม พ.ศ. 2492
บริษัทอาคเนย์ประกันภัย จำกัด	18 มกราคม พ.ศ. 2493
บริษัทเมืองไทยประกันชีวิต จำกัด	7 มีนาคม พ.ศ. 2494
บริษัทสยามบริการประกันภัย จำกัด	9 มีนาคม พ.ศ. 2494
บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย จำกัด	21 มีนาคม พ.ศ. 2494

ที่มา : ไทยประกันชีวิต (2550)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

บริษัทศรีอยุธยาประกันชีวิต จำกัด	20 เมษายน พ.ศ. 2494
บริษัทกรุงสยามประกันชีวิต จำกัด	24 เมษายน พ.ศ. 2494
บริษัทบูรพาประกันชีวิต จำกัด	30 ตุลาคม พ.ศ. 2494

ที่มา : ไทยประกันชีวิต (2550)

นอกจากมีบริษัทจดทะเบียนประกอบธุรกิจประกันชีวิต 9 บริษัทดังกล่าวข้างต้นแล้ว บริษัท เอไอเอ ได้กลับเข้ามาดำเนินกิจการอีกครั้งในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2492 พร้อมกับความรับผิดชอบในการมอบความคุ้มครองให้ผู้ถือกรมธรรม์ที่ได้ทำประกันชีวิตไว้กับบริษัทเมื่อครั้งเกิดสงครามให้เงินไปตามเงื่อนไขทุกประการไม่ว่าจะเป็นการจ่ายเงินเมื่อครบกำหนดสัญญาการจ่ายเงินตามเงื่อนไขสัญญาทั้งกรณีเสียชีวิตหรือทุพพลภาพ รวมทั้งให้บริการแก่ผู้เอาประกันรายเดิมที่ต้องการต่ออายุกรมธรรม์ที่ขาดหายไปในช่วงสงคราม ทำให้กิจการประกันชีวิตฟื้นฟูก้าวหน้า

ปัจจุบันมี บริษัทประกันชีวิตที่จดทะเบียนต่อกรมการประกันภัยจำนวน 24 บริษัทและบริษัทรับประกันภัยต่อ(ชีวิต) จำนวน 1 บริษัท

3.1.3 ประเภทของการประกันชีวิต

ปัจจุบันหากจะแบ่งการประกันชีวิตที่จำหน่ายในประเทศไทยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

- 1) การประกันชีวิตประเภทสามัญ (Ordinary Life Insurance)
- 2) การประกันชีวิตประเภทอุตสาหกรรม (Industrial Life Insurance)
- 3) การประกันชีวิตประเภทกลุ่ม (Group Life Insurance)

1) การประกันชีวิตประเภทสามัญ (Ordinary Life Insurance)

การประกันชีวิตประเภทสามัญเป็นการประกันชีวิตรายบุคคลสำหรับบุคคลที่มีรายได้ตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป มีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายความเสี่ยงภัยในกลุ่มผู้เอาประกันภัย โดยมีจำนวนเงินเอาประกันภัยค่อนข้างมาก ลักษณะสำคัญของการประกันชีวิตประเภทสามัญมี ดังนี้

- 1.1) มีการกำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัยขั้นต่ำ แต่ไม่จำกัดเพดานขั้นสูง
- 1.2) การจ่ายเบี้ยประกันภัยอาจจ่ายเป็นก้อนครั้งเดียวหรือผ่อนส่งเป็นรายงวด

โดยทั่วไป นิยมจ่ายเป็นรายปี

1.3) ระยะเวลาของการคุ้มครอง ตลอดจนระยะเวลาการชำระเบี้ยประกันภัยนั้นขึ้นอยู่กับ แบบของการประกันชีวิต

1.4) อาจจะมีการตรวจสอบสุขภาพก่อนการพิจารณารับประกันภัยหรือไม่มีการตรวจสอบสุขภาพก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแต่ละบริษัทและทุนประกันชีวิต

การประกันชีวิตประเภทสามัญสามารถแบ่งได้เป็น 4 แบบหลัก ดังนี้ คือ

- ก. การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา (Term Life Insurance)
- ข. การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ (Whole Life Insurance)
- ค. การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ (Endowment Life Insurance)
- ง. การประกันชีวิตแบบอื่นๆ

ก. การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา

การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา หรืออาจเรียกว่าการประกันชีวิตแบบจำกัดเวลา หรือแบบเฉพาะกาล คือการประกันชีวิตที่ผู้รับประกันภัยสัญญาว่าจะจ่ายเงินซึ่งเอาประกันภัยไว้ให้แก่ ผู้รับประโยชน์ ถ้าหากผู้เอาประกันชีวิตถึงแก่กรรมภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา เมื่อครบกำหนดสัญญาแล้วหาก ผู้เอาประกันชีวิตยังมีชีวิตอยู่สัญญาจะถือว่าสิ้นสุดลง การประกันชีวิตแบบนี้อาจกำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัยคงที่ตลอดอายุสัญญา หรือจำนวนเงินเอาประกันภัยไม่คงที่เช่นลดลงหรือเพิ่มขึ้นในช่วงอายุสัญญาก็ได้ ส่วนเบี้ยประกันภัยอาจเป็นแบบชำระเบี้ยประกันภัยครั้งเดียวหรือชำระเบี้ยประกันภัยเป็นรายปีๆ ละเท่าๆ กัน การประกันชีวิตแบบนี้ให้ประโยชน์ในด้านการคุ้มครองการตายเพียงอย่างเดียว

ลักษณะของการประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา

(1) มีการกำหนดระยะเวลาของสัญญาที่แน่นอน เช่น 1 ปี 5 ปี 10 ปี หรือ 20 ปี และมีการกำหนดเงินทุนประกันภัยขั้นต่ำเช่น 300,000 บาท

(2) ถ้าผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตในระหว่างอายุสัญญา ผู้รับประโยชน์จะได้จำนวนเงินที่เอาประกันภัย แต่ถ้าผู้เอาประกันภัยมีชีวิตอยู่ครบกำหนดตามสัญญา กรมธรรม์จะสิ้นสุดลง และบริษัทจะริบเบี้ยประกันภัย

(3) โดยทั่วไปกำหนดอายุรับประกันภัยไว้ตั้งแต่อายุ 20 ปี จนถึงอายุ 50 ปี หรือ 55 ปี หรือ 60 ปี และไม่รับประกันภัยคนสูงอายุเพราะเบี้ยประกันภัยจะสูงมากจนไม่สามารถขายได้

ข้อดีของการประกันชีวิตแบบชั่วคราว

- (1) การประกันชีวิตแบบนี้ให้ความคุ้มครองการตายสูง แต่จ่ายเบี้ยประกันภัยน้อย จึงเหมาะกับบุคคลที่ต้องการความคุ้มครองสูงในระยะเวลาไม่นาน หรือหัวหน้าครอบครัวที่มีภาระมาก เช่น คนงานที่ต้องเดินทางไปทำงานต่างประเทศ คนที่มีภาระหนี้สินทางการเงิน
- (2) การประกันชีวิตแบบนี้เหมาะกับผู้มีอายุน้อย เนื่องจากเบี้ยประกันภัยต่ำ จึงไม่เป็นภาระทางการเงินมากนัก ดังนั้นจึงไม่เป็นปัญหาต่อการสะสมทรัพย์ในระยะก่อร่างสร้างตัว
- (3) การประกันชีวิตแบบนี้สามารถใช้เป็นหลักค้ำประกันในการจำนอง กู้ยืม ได้ ครอบครัวผู้จำนอง/กู้ยืมไม่ต้องกังวลเรื่องการถูกเจ้าหนี้หรือสถาบันการเงินยึดทรัพย์สินเนื่องจากจากมรดกกรรมของผู้จำนอง และสถาบันการเงินไม่มีความกังวลเรื่องหนี้สิน จึงช่วยเพิ่มความสะดวกในการปล่อยสินเชื่อ
- (4) สามารถซื้อความคุ้มครองได้เพิ่มเติมจากความคุ้มครองของการประกันชีวิตที่มีอยู่แล้ว โดยไม่มีเงื่อนไขของช่วงเวลาที่กำหนด ยกเว้นแต่ว่าเบี้ยประกันชีวิตนั้นจะสูงขึ้นเรื่อยๆ

ข้อเสียของการประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา

- (1) หากผู้เอาประกันชีวิตมีสุขภาพไม่ดีบริษัทอาจจะไม่ต่อสัญญาให้ เมื่อครบกำหนดสัญญา
- (2) เบี้ยประกันภัยจะคิดตามอายุที่ทำสัญญาใหม่ ดังนั้นยิ่งอายุมากขึ้นเบี้ยประกันภัยยิ่งสูงขึ้น จนไม่สามารถซื้อได้
- (3) การประกันชีวิตแบบนี้ถือว่าการลงทุนและการคุ้มครองแยกออกจากกันโดยเด็ดขาด หากผู้เอาประกันชีวิตต้องการผลตอบแทนในการลงทุนต้องบริหารจัดการเงินที่ลงทุนนั่นเอง
- (4) การประกันชีวิตแบบนี้ถือเป็นการประกันแบบวินาศภัย คือผู้เอาประกันภัยไม่ถึงแก่กรรม ในระยะเวลาที่กำหนด ผู้เอาประกันภัยต้องยอมสละเบี้ยประกันภัยที่ชำระมาแล้ว
- (5) การประกันชีวิตแบบนี้ไม่มีมูลค่าเงินสดหรือมูลค่าไถ่ถอนกรมธรรม์ ดังนั้นหากผู้เอาประกันชีวิตยุติการชำระเบี้ยประกันชีวิตในระหว่างอายุสัญญา จะถือว่าสัญญาเป็นอันสิ้นสุด ผู้เอาประกันชีวิตไม่สามารถเรียกร้องสิทธิใดจากบริษัทได้
- (6) อัตราการขาดอายุกรมธรรม์มีสูง ทั้งนี้เนื่องจากสภาพความเสี่ยงของผู้เอาประกันชีวิตเปลี่ยนไปจึงเห็นว่าการประกันชีวิตแบบนี้ไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป รวมทั้งการประกันชีวิตแบบนี้ไม่มีมูลค่าเงินสดหรือมูลค่าไถ่ถอนกรมธรรม์ ผู้เอาประกันชีวิตจึงยุติการชำระเบี้ยประกัน

ชีวิตที่เหลือ ทำให้กรมธรรม์ขาดอายุ หากอัตราการขาดอายุกรมธรรม์มีสูงในปีแรกๆ ย่อมส่งผลในด้านลบต่อบริษัทประกันภัย

ข. การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ

การประกันชีวิตแบบตลอดชีพคือการประกันชีวิตที่บริษัทประกันชีวิตสัญญาว่าจะจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยให้กับผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันชีวิตถึงมรณะโดยไม่คำนึงว่าความมรณะจะเกิดขึ้นเมื่อใด

ลักษณะของการประกันชีวิตแบบตลอดชีพ

- (1) การประกันชีวิตแบบนี้บริษัทจะจ่ายเงินที่เอาประกันภัยให้ผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันชีวิตถึงแก่กรรม หรือเมื่อผู้เอาประกันชีวิตมีอายุครบถึงอายุหนึ่ง เช่น 90 ปี หรือ 95 ปี หรือ 99 ปี
- (2) ระยะเวลาการชำระเบี้ยประกันภัยอาจจะเป็นแบบตลอดชีพหรือจนถึงอายุที่กำหนด เช่นอายุ 90 ปี หรือกำหนดระยะเวลาแน่นอน เช่น 15 ปี หรือ 20 ปี โดยเบี้ยประกันภัยจะจ่ายเท่ากันทุกปี หรือจ่ายไม่เท่ากันก็ได้ แล้วแต่รูปแบบของการประกันชีวิตที่แต่ละบริษัทเสนอ
- (3) โดยทั่วไปกำหนดอายุรับประกันภัยไว้ตั้งแต่อายุ 20 ปี จนถึงอายุ 70 ปี แต่บางบริษัทอาจกำหนดอายุรับประกันภัยที่แตกต่างจากนี้
- (4) มีการกำหนดเงินเอาประกันภัยขั้นต่ำ เช่น 100,000 บาท หรืออาจมีการกำหนดเงินเอาประกันภัยขั้นสูงในบางกลุ่มอายุโดยเฉพาะกลุ่มอายุสูง เช่น หากผู้เอาประกันชีวิตอายุ 66-70 ปี กำหนดเอาประกันภัยสูงสุดไม่เกิน 200,000 บาท
- (5) การประกันชีวิตแบบนี้ให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันภัยตลอดชีวิต และให้ประโยชน์ในด้าน ความคุ้มครองมากกว่าในด้านการสะสมทรัพย์

ข้อดีของการประกันชีวิตแบบตลอดชีพ

- (1) การประกันชีวิตแบบนี้เป็นประโยชน์แก่ผู้อยู่ในความอุปการะ เมื่อผู้เอาประกันชีวิตถึงแก่กรรม
- (2) การประกันชีวิตแบบนี้มีมูลค่าเงินสดหรือมูลค่าไถ่ถอนกรมธรรม์ ดังนั้นหากผู้เอาประกันภัยมีปัญหาทางการเงินและขอยุติการชำระเบี้ยประกันภัยในระหว่างอายุสัญญา ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิในการขอเปลี่ยนแปลงเป็นการประกันชีวิตแบบอื่นได้ คือเปลี่ยนแปลงเป็นการประกันชีวิตใช้เงินสำเร็จหรือการประกันชีวิตขยายเวลา หรือผู้เอาประกันภัยสามารถขอรับเป็นเงินสดซึ่งเท่ากับ

มูลค่าไถ่ถอนกรมธรรม์ได้ อย่างไรก็ตามมูลค่าเงินสดจะเกิดขึ้นหลังจากชำระเบี้ยประกันภัยมาแล้ว 2-3 ปี

(3) เนื่องจากการประกันชีวิตแบบนี้มีมูลค่าเงินสดเกิดขึ้นหลังจากชำระเบี้ยประกันภัยมาแล้ว 2-3 ปี ผู้เอาประกันภัยจึงมีสิทธิในการกู้เงินจากบริษัทได้โดยชำระอัตราดอกเบี้ยตามที่กำหนดและจำนวนเงินที่กู้ได้นั้นต้องไม่มากกว่ามูลค่าเงินสดที่เกิดขึ้น

(4) เบี้ยประกันภัยของการประกันชีวิตแบบนี้ต่ำกว่าเบี้ยประกันภัยของการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ในจำนวนเงินเอาประกันภัยที่เท่ากัน แต่จะสูงกว่าเบี้ยประกันภัยของการประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา

ข้อเสียของการประกันชีวิตแบบตลอดชีพ

- (1) เงินเอาประกันภัยมักไม่สูงมากนัก
- (2) เบี้ยประกันภัยที่ต้องจ่ายตลอดชีพหรือจนถึงอายุ 90 ปีอาจสร้างภาระให้กับผู้เอาประกันภัย เมื่อถึงระยะเวลาที่ไม่มีรายได้แต่ต้องมีภาระในการชำระเบี้ยประกันภัย
- (3) ถ้าผู้เอาประกันชีวิตเสียชีวิตในระยะเวลาอันสั้น บริษัทประกันภัยจะเสียเปรียบเพราะได้รับเบี้ยประกันภัยมาเป็นจำนวนน้อย
- (4) ค่าเบี้ยประกันภัยอาจสูงเกินไปสำหรับผู้มีรายได้น้อย ซึ่งอาจเกิดปัญหาในการชำระเบี้ยประกันภัยในปีต่อๆมา ดังนั้นการประกันชีวิตแบบนี้จึงไม่เหมาะสมกับผู้มีรายได้น้อย

ค. การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์คือการประกันชีวิตที่บริษัทสัญญาว่าจะจ่ายจำนวนเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์ หากผู้เอาประกันชีวิตถึงแก่กรรมภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือเมื่อผู้เอาประกันชีวิตมีชีวิตรอดอยู่จนครบสัญญา ดังนั้น การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ จึงประกอบด้วยความคุ้มครอง 2 แบบผสมกันคือ

- (1) การประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา (Term Insurance)
- (2) การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ที่แท้จริง (Pure Endowment) ซึ่งการประกันชีวิตแบบนี้จะจ่ายเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันชีวิตรอดอยู่พ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้

ลักษณะของการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

(1) การประกันชีวิตแบบนี้บริษัทจะจ่ายเงินเอาประกันภัยให้แก่ผู้รับประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันชีวิตถึงแก่กรรม ภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือเมื่อผู้เอาประกันชีวิตมีชีวิตอยู่ครบกำหนดสัญญา

(2) มีการกำหนดเงินเอาประกันภัยขั้นต่ำ เช่น 100,000 บาท หรืออาจมีการกำหนดเงินเอาประกันภัยขั้นสูงในบางกลุ่มอายุโดยเฉพาะกลุ่มอายุสูง เช่น หากผู้เอาประกันชีวิตอายุ 66-70 ปี กำหนดทุนประกันชีวิตสูงสุดไม่เกิน 200,000 บาท

(3) ความคุ้มครองที่ให้อาจเท่ากันตลอดระยะเวลาสัญญา หรือไม่เท่ากัน (เพิ่มขึ้น ลดลง เพิ่มขึ้นแล้วลดลง) ซึ่งแล้วแต่แบบของแต่ละบริษัทที่นำเสนอ

(4) ระยะเวลาการชำระเบี้ยประกันภัยอาจจะเป็นแบบกำหนดระยะเวลาการชำระเบี้ยประกันภัยแน่นอนที่เท่าหรือต่างจากระยะเวลาคู่มือ 15 ปี ชำระเบี้ยประกันภัย 10 ปี หรือคู่มือ 10 ปี ชำระเบี้ยประกันภัย 10 ปี หรือเป็นแบบครบกำหนดหรือสิ้นสุดของสัญญาเมื่อผู้เอาประกันชีวิตมีอายุครบตามที่กำหนดไว้ในสัญญา เช่น 60 ปี

(5) โดยส่วนมากเบี้ยประกันภัยจะจ่ายเป็นรายปีๆละเท่ากัน หรือจ่ายเบี้ยประกันภัยในจำนวนไม่เท่ากันในแต่ละปี เช่นจ่ายเบี้ยประกันภัยเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ หรือจ่ายลดลงเรื่อยๆ หรือชำระเบี้ยประกันภัยงวดเดียว ซึ่งแล้วแต่รูปแบบของการประกันชีวิตที่แต่ละบริษัทเสนอ

(6) โดยทั่วไปกำหนดอายุรับประกันภัยไว้ตั้งแต่อายุ 1 เดือน 1 วัน จนถึงอายุ 70 ปี แต่บางบริษัทอาจกำหนดอายุรับประกันภัยที่แตกต่างจากนี้

(7) การประกันชีวิตแบบนี้ให้ความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันภัยตลอดระยะเวลาสัญญา และให้ประโยชน์ในด้านความคุ้มครองการตายร่วมกับด้านการสะสมทรัพย์

ข้อดีของการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

(1) การประกันชีวิตแบบนี้มีลักษณะความคุ้มครองและการออมทรัพย์อยู่ด้วยกัน จึงช่วยทำให้ผู้เอาประกันภัยรู้จักประหยัดค่าใช้จ่ายเพื่อส่งเป็นเบี้ยประกันภัยและมีโอกาสใช้เงินเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาหากยังมีชีวิตอยู่

(2) การประกันชีวิตแบบนี้มีมูลค่าเงินสดหรือมูลค่าไถ่ถอนกรมธรรม์ ดังนั้นหากผู้เอาประกันภัยมีปัญหาทางการเงินและขอยุติการชำระเบี้ยประกันภัยในระหว่างอายุสัญญา ผู้เอาประกันภัยมีสิทธิในการขอเปลี่ยนเป็นการประกันชีวิตแบบอื่นได้ คือเปลี่ยนเป็นการประกันชีวิตใช้เงินสำเร็จหรือการประกันชีวิตขยายเวลา หรือผู้เอาประกันภัยสามารถขอรับเป็นเงินสดซึ่งเท่ากับ

มูลค่าได้ก่อนกรมธรรม์ได้ อย่างไรก็ตามมูลค่าเงินสดจะเกิดขึ้นหลังจากชำระเบี้ยประกันภัยมาแล้ว 2-3 ปี

(3) เนื่องจากการประกันชีวิตแบบนี้มีมูลค่าเงินสดเกิดขึ้นหลังจากชำระเบี้ยประกันภัยมาแล้ว 2-3 ปี ผู้เอาประกันภัยจึงมีสิทธิในการกู้เงินจากบริษัทได้โดยชำระอัตราดอกเบี้ยตามที่กำหนดและจำนวนเงินที่กู้ได้นั้นต้องไม่มากกว่ามูลค่าเงินสดที่เกิดขึ้น

(4) การประกันชีวิตแบบนี้เป็นประโยชน์แก่ผู้อยู่ในความอุปการะ เมื่อผู้เอาประกันชีวิตถึงแก่กรรม

ข้อเสียของการประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์

(1) เบี้ยประกันภัยของการประกันชีวิตแบบนี้ค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับเบี้ยประกันภัยของการประกันชีวิตแบบตลอดชีพ หรือแบบช่วงระยะเวลาเมื่อทุนประกันชีวิตเท่ากัน

(2) ผู้เอาประกันภัยอาจมีปัญหาในการส่งเบี้ยประกันภัย เมื่อมีปัญหาทางการเงิน หรือมีภาระทางการเงินมากขึ้น จึงอาจทำให้กรมธรรม์ขาดอายุได้

(3) เมื่อกรมธรรม์ครบกำหนดแล้วและผู้เอาประกันภัยได้รับเงินเอาประกันภัยไปแล้ว หากต้องการทำประกันชีวิตต่อไปอีกอาจมีปัญหา หากมีสุขภาพที่ไม่ดี หรือมีอายุอยู่นอกข่ายการรับประกันภัย

(4) หากผู้เอาประกันภัยมีวินัยในการออมทรัพย์ การประกันชีวิตแบบนี้อาจให้ผลตอบแทน ที่ต่ำกว่าการนำเงินไปลงทุนเองและซื้อประกันชีวิตแบบตลอดชีพหรือแบบชั่วระยะเวลา

ง. การประกันชีวิตแบบอื่นๆ

การประกันชีวิตแบบอื่นๆ นอกเหนือจาก 3 แบบที่กล่าวมา อาทิ การประกันชีวิตแบบเงินได้ประจำหรือเงินรายปี ก็คือการประกันชีวิตที่ผู้รับประกันภัย สัญญาว่าจะจ่ายเงินได้ประจำหรือรายปีให้แก่ผู้เอาประกันภัยตลอดชีพ หรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง เริ่มตั้งแต่วันที่ผู้เอาประกันภัยไม่สามารถประกอบอาชีพได้ หรือเริ่มตั้งแต่วันที่กำหนดในสัญญา เงินรายได้ประจำหรือเงินรายปีนี้อาจจ่ายเป็นรายปี รายครึ่งปี หรือรายเดือนแล้วแต่จะตกลงกัน

2) การประกันชีวิตประเภทอุตสาหกรรม (Industrial Life Insurance)

การประกันชีวิตประเภทอุตสาหกรรมเป็นการประกันชีวิตรายบุคคลสำหรับบุคคลที่มีรายได้น้อย ส่วนมากจะทำงานร่วมกันในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งจะมีจำนวนเงินเอาประกันภัย

ค่อนข้างต่ำ การชำระเบี้ยประกันก็จะชำระเป็นรายเดือนหรือเป็นแบบรายสัปดาห์ และจะไม่มี การตรวจสอบสุขภาพของผู้เอาประกันชีวิต สำหรับระยะเวลาของการคุ้มครอง ตลอดจนระยะเวลาการชำระ เบี้ยประกันก็ขึ้นขึ้นอยู่กับแบบของการประกันชีวิต ลักษณะสำคัญของการประกันชีวิตประเภท อุตสาหกรรม มีดังนี้

1. โดยทั่วไปให้ความคุ้มครองผู้เอาประกันที่มีอายุอยู่ระหว่าง 5-60 ปี หรือ 5-65 ปี
2. การชำระเบี้ยประกันเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน
3. ไม่มี การตรวจสอบสุขภาพก่อนการพิจารณารับประกันภัย ดังนั้นบริษัทประกันชีวิตจึง กำหนดให้มีระยะเวลารอคอย (Waiting Period) โดยทั่วไปกำหนดไว้ที่ 180 วัน ซึ่งในช่วงระยะเวลา รอคอย นี้ถ้าผู้เอาประกันชีวิตถึงแก่กรรมลง บริษัทจะจ่ายคืนเฉพาะเบี้ยประกันที่ชำระมาแล้ว ทั้งหมดให้แก่ผู้รับประ โยชน์หรือทายาทของผู้เอาประกันภัย
4. อัตราเบี้ยประกันจะสูงกว่าการประกันชีวิตประเภทสามัญของแบบการประกัน ชีวิตเดียวกันและที่อายุผู้เอาประกันภัยเท่ากัน สาเหตุที่อัตราเบี้ยประกันภัยประเภทอุตสาหกรรมสูง กว่าประเภทสามัญ เพราะ
  - เบี้ยประกันภัยนั้นจะเก็บเป็นรายเดือนหรือรายสัปดาห์ จึงต้องเสียค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการเก็บเบี้ยประกันภัยมากกว่าการเก็บเบี้ยประกันภัยเป็นรายปี
  - ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานต่อกรมธรรม์ประกันภัยสูงกว่า
  - อัตราการขาดอายุของกรมธรรม์ประกันภัยประเภทนี้ค่อนข้างสูง เนื่องจาก เป็นผู้มีรายได้น้อย
  - อัตราภาระสูงกว่าประเภทสามัญ เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่ทำงานในที่ที่เสี่ยง ภัยมากกว่าคนทั่วไป

3) การประกันชีวิตประเภทกลุ่ม (Group Life Insurance)

การประกันชีวิตกลุ่มเป็นการประกันชีวิตที่ให้ความคุ้มครองกลุ่มบุคคลที่มี ผลประโยชน์อย่างเดียวกัน เช่น ลูกจ้างที่ทำงานอยู่ในองค์การธุรกิจเดียวกัน หรือกลุ่มบุคคลที่ รวมกลุ่มกัน เพื่อกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น สมาชิกสมาคม หรือสหภาพ การประกันชีวิต แบบนี้จะมีกรมธรรม์ประกันชีวิตฉบับเดียวเป็น สัญญาต้นฉบับ (Master Contract) หรือกรมธรรม์ หลัก (Master Policy) โดยออกให้แก่ นายจ้าง/สมาคม/สหภาพ เป็นผู้ถือกรมธรรม์ ซึ่งถือว่านายจ้าง/ สมาคม/สหภาพเป็นผู้เอาประกันภัย และลูกจ้าง/สมาชิกสมาคมหรือสหภาพเป็นผู้เอาประกันชีวิต สำหรับการประกันชีวิตประเภทนี้จะไม่มี การตรวจสอบสุขภาพ นายจ้าง/สมาคม/สหภาพอาจเป็นผู้ชำระ เบี้ยประกันภัยให้ทั้งหมด หรือให้ลูกจ้าง/สมาชิกร่วมชำระเบี้ยประกันภัยด้วย หรือให้ลูกจ้าง/สมาชิก

สมาคมหรือสหภาพเป็นผู้ชำระเบี้ยประกันภัยทั้งหมดเอง โดยส่วนมากการประกันชีวิตประเภทนี้จะเป็นการประกันชีวิตแบบจำกัดเวลา ลักษณะสำคัญของการประกันชีวิตประเภทกลุ่ม มีดังนี้

1. กรมธรรม์มีฉบับเดียว โดยนายจ้าง/สมาคม/สหภาพเป็นผู้ถือกรมธรรม์ ส่วนลูกจ้าง/สมาชิกสมาคม/สหภาพจะได้ใบรับรอง (Certificate) ที่ใช้แสดงว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มนั้น ๆ
2. เบี้ยประกันภัยมีอัตราเดียว โดยพิจารณาจากจำนวนเงินเอาประกันภัย อายุ เพศ และหน้าที่การงานของบุคคลในกลุ่ม แล้วมาเฉลี่ยเป็นอัตราเดียว
3. โดยทั่วไปไม่มีการตรวจสอบสุขภาพก่อนการพิจารณารับประกันภัย
4. การกำหนดจำนวนเงินเอาประกันภัย จะกำหนดตายตัวเท่ากันหมด หรืออาจแบ่งเป็น 2-3 ระดับตามความเหมาะสม ของตำแหน่งงาน
5. เบี้ยประกันภัยมีลักษณะประหยัด ทั้งนี้เพราะมีค่าใช้จ่ายในการบริหารกรมธรรม์ต่ำ จึงทำให้เบี้ยประกันภัยต่ำกว่าการประกันชีวิตประเภทอื่นในแบบเดียวกัน
6. อาจมีการคืนเบี้ยประกันภัยตามประสบการณ์ เนื่องจากมีการจ่ายสินไหมทดแทนในปีที่ผ่านมา น้อยกว่าที่กำหนดไว้ บริษัทจะคืนเบี้ยประกันภัยให้ตามส่วน

เนื่องจากการประกันชีวิตแบบกลุ่มนี้มีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อผู้มีรายได้น้อย นายจ้างได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการให้มีการประกันชีวิตประเภทนี้เกิดขึ้น ดังนั้นจึงเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง นายจ้างและลูกจ้าง อีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือลูกจ้างบางคนซึ่งไม่อาจแสวงหาการประกันชีวิตประเภทสามัญคุ้มครองได้ จึงเป็นการช่วยเหลือครอบครัวลูกจ้าง ผู้มีรายได้น้อยเมื่อเกิดการเสียชีวิต

3.2 สถานการณ์ของธุรกิจประกันชีวิต

การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการวัดประสิทธิภาพของธุรกิจประกันชีวิต ดังนั้นในส่วนนี้จะกล่าวถึงเฉพาะสถานการณ์ของธุรกิจประกันชีวิตเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย จำนวนบริษัทประกันชีวิต เบี้ยประกันรับสุทธิและส่วนแบ่งตลาด รวมถึงโครงสร้างต้นทุนการผลิตของบริษัทประกันชีวิตต่างๆในประเทศไทย

3.2.1 จำนวนบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย

ปัจจุบันมีบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทยที่จดทะเบียนต่อกรมการประกันภัยจำนวน 24 บริษัท ดังแสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 รายชื่อบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทยที่จดทะเบียนกับกรมการประกันภัย

1. บริษัท อยูรยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	AACP
2. บริษัท เอช ไลฟ์ แอสซัวร์นซ์ จำกัด	ACE
3. บริษัท อเมริกันอินเตอร์เนชั่นแนลแอสซัวร์นซ์ จำกัด	AIA
4. บริษัท แอ็ดวานซ์ ไลฟ์ แอสซัวร์นซ์ จำกัด	ALife
5. บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด	BLA
6. บริษัท ฟินันซ่าประกันชีวิต จำกัด	FLA
7. บริษัท เจนเนอราลี่ ประกันชีวิต (ไทยแลนด์) จำกัด	GT
8. บริษัท ไอเอ็นจีประกันชีวิต จำกัด	INGLife
9. บริษัท กรุงเทพ แอ็กซ่า ประกันชีวิต จำกัด	KTAL
10. บริษัท แมกซ์ประกันชีวิต จำกัด	MAXLife
11. บริษัท แมนูไลฟ์ประกันชีวิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	MIT
12. บริษัท มิลเลียไลฟ์อินชัวร์นซ์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	MLI
13. บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด	MTL
14. บริษัท ไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด	OLIC
15. บริษัท พรูเด็นเชียล ทีเอสไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	PTSL
16. บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด	SAHA
17. บริษัท ไทยพานิชย์นิวยอร์กไลฟ์ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	SCNYL
18. บริษัท อากเนย์ประกันชีวิต จำกัด	SELIC
19. บริษัท สยามประกันชีวิต จำกัด	SLI
20. บริษัท สยามซัมซุงประกันชีวิต จำกัด	SSLI
21. บริษัท ไทยคาร์ดีฟ ประกันชีวิต จำกัด	TCLife
22. บริษัท ธนชาติประกันชีวิต จำกัด	TLA
23. บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด	TLI
24. ทีพีโอ ประกันชีวิต จำกัด	TPILife

ที่มา: สมาคมประกันชีวิตไทย (2550)

3.2.2 เบี้ยประกันรับของบริษัทประกันชีวิต

เมื่อกล่าวถึงเบี้ยประกันรับของบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2547 พบว่า บริษัทที่มีเบี้ยประกันรับตรงมากที่สุด ได้แก่ บริษัท อเมริกันอินเตอร์เนชั่นแนลแอสซิวรันส์ จำกัด รองลงมา คือ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด และ บริษัท อยูธยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) โดยมีเบี้ยประกันรับตรง เท่ากับ 68,522.72 , 22,756.62 และ 18,363.94 ล้านบาท ตามลำดับ ส่วนบริษัทที่มีเบี้ยประกันรับตรงต่ำที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ บริษัท ทีพีไอ ประกันชีวิต จำกัด , บริษัท แอ็ดวานซ์ ไลฟ์ แอสซิวรันส์ จำกัด และ บริษัท สยามประกันชีวิต จำกัด โดยมีเบี้ยประกันรับตรง เท่ากับ 32.89 , 40.66 และ 177.09 ล้านบาท ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 แสดงเบี้ยประกันรับของบริษัทประกันชีวิต

บริษัท	เบี้ยประกัน รับตรง (ล้านบาท)	เบี้ยประกัน รับสุทธิ (ล้านบาท)	ส่วนแบ่ง ตลาด (ร้อยละ)
อเมริกันอินเตอร์เนชั่นแนลแอสซิวรันส์ จำกัด	68,522.72	66,450.14	45.29
ไทยประกันชีวิต จำกัด	22,756.62	22,646.10	15.04
ยูธยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	18,363.94	17,672.77	12.14
กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด	8,999.84	8,798.33	5.95
ไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด	7,333.53	7,303.32	4.85
เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด	7,213.51	7,155.89	4.77
ไทยพานิชย์นิวเอร์ค ไลฟ์ประกันชีวิตจำกัด(มหาชน)	5,839.81	5,745.03	3.86
ฟินันซ่าประกันชีวิต จำกัด	1,905.03	1,825.52	1.26
ไอเอ็นจีประกันชีวิต จำกัด	1,739.18	1,721.52	1.15
อากเนย์ประกันชีวิต จำกัด	1,541.84	1,407.95	1.02
กรุงไทย แอ็กซ่า ประกันชีวิต จำกัด	1,453.56	1,234.60	0.96
ธนชาตประกันชีวิต จำกัด	1,234.13	1,147.10	0.82
แมกซ์ประกันชีวิต จำกัด	1,063.59	1,570.28	0.70
พรุเด็นเชียล ทีเอสไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	865.08	760.74	0.57
แมนูไลฟ์ประกันชีวิต(ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	515.19	493.38	0.34
สยามซัมซุงประกันชีวิต จำกัด	411.11	404.81	0.27

ที่มา: สมาคมประกันชีวิตไทย (2550)

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

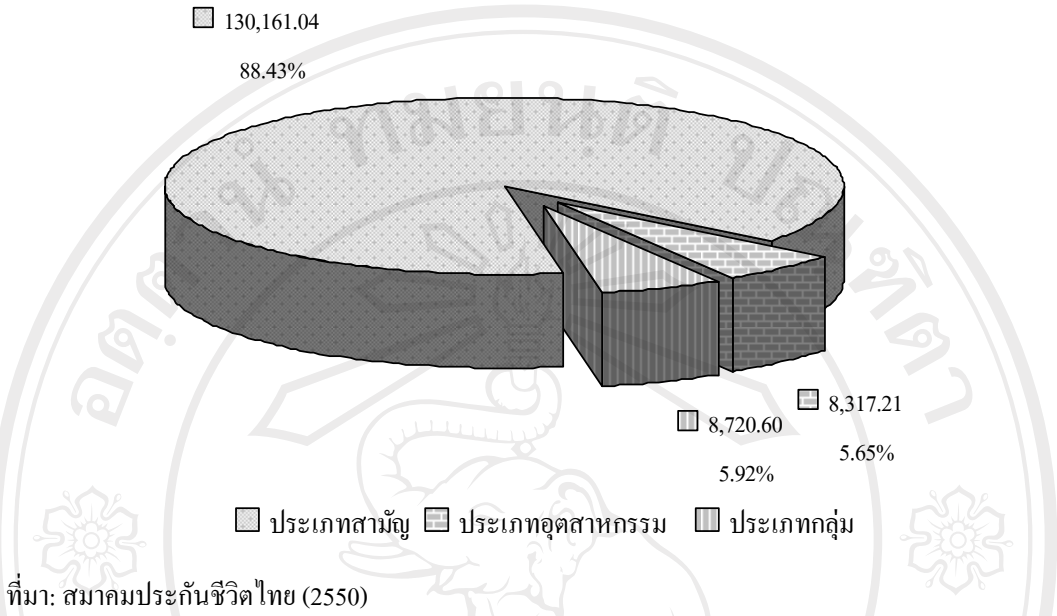
บริษัท	เบี้ยประกัน รับตรง (ล้านบาท)	เบี้ยประกัน รับสุทธิ (ล้านบาท)	ส่วนแบ่ง ตลาด (ร้อยละ)
เจนเนอร์ลี่ ประกันชีวิต (ไทยแลนด์) จำกัด	371.79	241.55	0.25
มิลเลียไลฟ์อินชัวร์นส์(ประเทศไทย)จำกัด(มหาชน)	328.95	310.43	0.22
เอช ไลฟ์ แอสชัวร์นซ์ จำกัด	283.91	282.18	0.19
ไทยคาร์ดีฟ ประกันชีวิต จำกัด	199.92	195.07	0.13
สยามประกันชีวิต จำกัด	177.09	195.07	0.12
สหประกันชีวิต จำกัด	119.63	117.80	0.08
แอ็ดวานซ์ ไลฟ์ แอสชัวร์นซ์ จำกัด	40.66	39.83	0.03
ทีพีโอ ประกันชีวิต จำกัด	32.89	32.79	0.02
รวม	151,313.53	147,198.85	100.00

ที่มา: สมาคมประกันชีวิตไทย (2550)

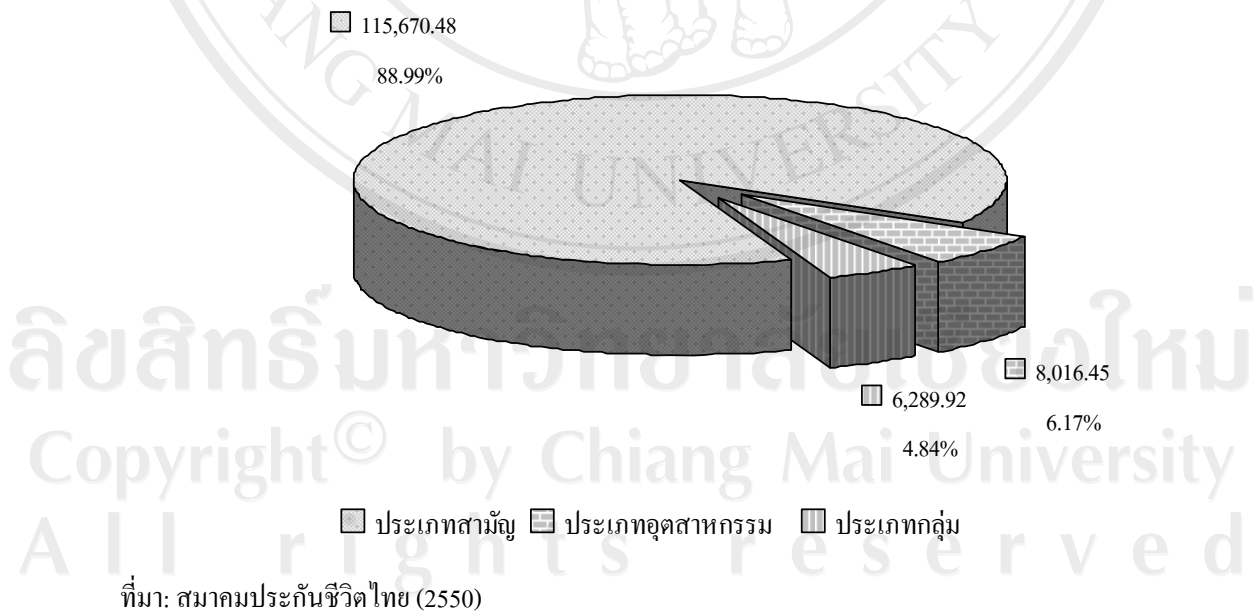
3.2.3 เบี้ยประกันรับสุทธิแบ่งตามประเภทของการประกันชีวิต

เมื่อแบ่งบริษัทประกันชีวิต ตามประเภทของการประกันชีวิตแล้ว พบว่า ในปี 2547 บริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย มีเบี้ยประกันชีวิตรับสุทธิทั้งสิ้นประมาณ 147,198.85 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย การประกันชีวิตประเภทสามัญ 130,161.04 ล้านบาท (ประมาณร้อยละ 88.43) การประกันชีวิตประเภทอุตสาหกรรม 8,317.21 ล้านบาท (ประมาณร้อยละ 5.65) และการประกันชีวิตประเภทกลุ่มประมาณ 8,773.18 ล้านบาท (ประมาณร้อยละ 5.92) ซึ่งแสดงในภาพที่ 3.1 สำหรับปี 2546 มีเบี้ยประกันชีวิตรับสุทธิทั้งสิ้นประมาณ 129,976.86 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย การประกันชีวิตประเภทสามัญ 115,761.48 ล้านบาท (ประมาณร้อยละ 88.99) การประกันชีวิตประเภทอุตสาหกรรม 8,016.45 ล้านบาท (ประมาณร้อยละ 6.17) และการประกันชีวิตประเภทกลุ่มประมาณ 6,289.92 ล้านบาท (ประมาณร้อยละ 4.84) ดังแสดงในรูปที่ 3.2

รูปที่ 3.1 แสดงสัดส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ แยกตามประเภทการประกันชีวิต พ.ศ. 2547

รูปที่ 3.2 แสดงสัดส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ แยกตามประเภทการประกันชีวิต พ.ศ. 2546

เมื่อแยกเบี้ยประกันรับสุทธิแบ่งตามประเภทของการประกันชีวิตของบริษัทต่างๆ พบว่า บริษัทที่มีเบี้ยประกันรับสุทธิของประกันชีวิตประเภทสามัญมากที่สุด ได้แก่ บริษัท อเมริกัน

อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลแอสซัวร์นส์ จำกัด รองลงมา คือ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด และ บริษัท อยูธยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) โดยมีเบี้ยประกันรับสุทธิ เท่ากับ 64,632.94 , 20,923.70 และ 16,840.53 ล้านบาท ตามลำดับ ส่วนบริษัทที่มีเบี้ยประกันรับสุทธิของประกันชีวิต ประเภทอุตสาหกรรมมากที่สุด ได้แก่ บริษัท ไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด รองลงมา คือ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด และ บริษัท ไทยพานิชย์นิวยอร์กไลฟ์ ประกันชีวิตจำกัด (มหาชน) โดยมีเบี้ยประกันรับสุทธิ เท่ากับ 6,487.85 , 1,440.34 และ 260.17 ล้านบาท ตามลำดับ และบริษัทที่มีเบี้ยประกันรับสุทธิของประกันชีวิตประเภทกลุ่มมากที่สุด ได้แก่ บริษัท อเมริกันอินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลแอสซัวร์นส์ จำกัด รองลงมา คือ บริษัท ไทยพานิชย์นิวยอร์กไลฟ์ประกันชีวิตจำกัด(มหาชน) และ บริษัท ธนชาติประกันชีวิต จำกัด โดยมีเบี้ยประกันรับสุทธิ เท่ากับ 1,817.20 , 1,558.66 และ 1,121.56 ล้านบาท ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 แสดงเบี้ยประกันรับสุทธิตามประเภทของการประกันชีวิตของบริษัทประกันชีวิต

บริษัท	ประเภทของการประกันชีวิต (ล้านบาท)		
	สามัญ	อุตสาหกรรม	กลุ่ม
อเมริกันอินเทอร์เน็ตเนชั่นแนลแอสซัวร์นส์ จำกัด	64,632.94	-	1,817.20
ไทยประกันชีวิต จำกัด	20,923.70	1,440.34	282.06
ยูธยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	16,840.53	-	115.33
กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด	8,344.21	-	454.12
ไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด	736.97	6,487.85	78.51
เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด	6,302.35	26.15	827.39
ไทยพานิชย์นิวยอร์กไลฟ์ประกันชีวิตจำกัด(มหาชน)	3,926.20	260.17	1,558.66
ฟิโนซ่าประกันชีวิต จำกัด	1,628.17	42.65	154.70
ไอเอ็นจีประกันชีวิต จำกัด	1,717.01	-	4.51
อากเนย์ประกันชีวิต จำกัด	1,187.76	15.98	204.21
กรุงไทย แอชซ่า ประกันชีวิต จำกัด	1,095.91	-	138.69
ธนชาติประกันชีวิต จำกัด	25.77	-	1,121.56
แมกซ์ประกันชีวิต จำกัด	1,028.64	-	28.65
พรุเด็นเชียล ทีเอสไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด(มหาชน)	567.95	-	192.78

ที่มา: สมาคมประกันชีวิตไทย (2550)

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

บริษัท	ประเภทของการประกันชีวิต (ล้านบาท)		
	สามัญ	อุตสาหกรรม	กลุ่ม
แมนูไลฟ์ประกันชีวิต(ประเทศไทย)จำกัด (มหาชน)	64,632.94	-	1,817.20
สยามซัมชุงประกันชีวิต จำกัด	125.52	-	279.29
เจนเนอร์ราลี่ ประกันชีวิต (ไทยแลนด์) จำกัด	190.89	0.93	49.07
มิลเลียมไลฟ์อินชัวร์รันส์(ประเทศไทย)จำกัด(มหาชน)	156.76	-	153.67
เอช ไลฟ์ แอสชัวร์รันส์ จำกัด	45.78	-	0.28
ไทยคาร์ดีฟ ประกันชีวิต จำกัด	11.04	-	184.03
สยามประกันชีวิต จำกัด	110.41	-	44.08
สหประกันชีวิต จำกัด	13.31	42.56	61.93
แอ็ดวานซ์ ไลฟ์ แอสชัวร์รันส์ จำกัด	39.87	-	0.04
ทีพีโอ ประกันชีวิต จำกัด	26.65	-	6.14
รวม	130,161.04	8,317.21	8,720.60

ที่มา: สมาคมประกันชีวิตไทย (2550)

3.2.4 โครงสร้างต้นทุนการผลิตของประกันชีวิต

ต้นทุนการผลิตของบริษัทประกันชีวิต สามารถจำแนกเป็น ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ (Commission and Brokerage), ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น (Underwriting Expenses), ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating Expenses) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (Other Expenses)

ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ (Commission and Brokerage) คือ ค่าจ้างและค่าบำเหน็จของตัวแทนประกันชีวิต (Agents), นายหน้าประกันชีวิต (Brokers) และผู้บริหารตัวแทนประกันชีวิต (Executive Agents) โดยรวมค่าจ้างและค่าบำเหน็จของการรับประกันภัยต่อ (Reinsurance Assumed) แต่หักด้วยค่าจ้างและค่าบำเหน็จของการเอาประกันภัยต่อ (Reinsurance ceded) ในปี 2547 โดยบริษัทที่มีค่าจ้างและค่าบำเหน็จมากที่สุด คือ บริษัท อเมริกันอินเตอร์เนชั่นแนลแอสชัวร์รันส์ จำกัด รองลงมาคือ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด และบริษัท อยูรยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) โดยมีค่าจ้างและค่าบำเหน็จ เท่ากับ 13,518 , 3,928.21 และ 3,770.70 ล้านบาท ตามลำดับ ส่วนบริษัทที่มีค่าจ้างและค่าบำเหน็จต่ำที่สุดคือ บริษัท เอช ไลฟ์ แอสชัวร์รันส์ จำกัด

มีเท่ากับ 0.42 ล้านบาทเท่านั้น ดังแสดงในตารางที่ 3.6

ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น (Underwriting Expenses) ประกอบด้วย ค่าสำรวจ และรายงาน, ค่าตรวจสอบสุขภาพ และค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย โดยบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นมากที่สุด คือ บริษัท อเมริกันอินเตอร์เนชันแนลแอสซิวรันส์ จำกัด รองลงมาคือ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด และบริษัท อยูธยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) โดยมีค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น เท่ากับ 473.66 , 295.81 และ 289.75 ล้านบาท ตามลำดับ ส่วนบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นต่ำที่สุดคือ บริษัท เอช ไลฟ์ แอสซิวรันส์ จำกัด มีค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่นคิดลบ เท่ากับ 1.52 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 3.6

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating Expenses) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ พนักงาน, ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ เช่น ค่าเช่า ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าไฟฟ้าและน้ำประปา ค่าใช้จ่ายระบบสมองกล และค่าเสื่อมราคา, ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ เช่น ค่าใช้จ่ายเดินทาง ค่าไปรษณีย์และสื่อสาร ค่าเครื่องเขียนและแบบพิมพ์ ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ ค่าดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมสถาบันการเงิน ค่าโฆษณา ค่ารับรอง ค่าการกุศล ค่าบำรุงสมาคมฯและสถาบัน ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ และค่าใช้จ่ายที่สำนักงานใหญ่เฉลี่ยจากสาขา, นอกจากนั้นยังมี ค่าภาษีอากร รวมถึงหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ โดยบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมากที่สุด คือ บริษัท อเมริกันอินเตอร์เนชันแนลแอสซิวรันส์ จำกัด รองลงมาคือ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด และบริษัท ไทยสมุทรประกันชีวิต จำกัด โดยมีค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น เท่ากับ 2,601.07 , 2,033.91 และ 1,332.90 ล้านบาท ตามลำดับ ส่วนบริษัทที่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่ำที่สุดคือ บริษัท ทีพีไอ ประกันชีวิต จำกัด มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เท่ากับ 27.29 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 3.6

บริษัทประกันชีวิตที่มีต้นทุนการผลิตรวม มากที่สุด คือ บริษัท อเมริกันอินเตอร์เนชันแนลแอสซิวรันส์ จำกัด รองลงมาคือ บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด และบริษัท อยูธยา อลิอันซ์ ซี.พี. ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีต้นทุนการผลิตประมาณ 16,593.35 , 6,258.61 และ 5,370.02 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ ทั้งสามบริษัทก็เป็นบริษัทที่มีเบี้ยประกันชีวิตรับโดยตรงสูงสุด 3 อันดับแรกด้วย ส่วนบริษัทที่มีต้นทุนการผลิตรวมต่ำที่สุดคือ บริษัท ทีพีไอ ประกันชีวิต จำกัด มีต้นทุนการผลิตรวมเท่ากับ 28.69 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 แสดงโครงสร้างต้นทุนการผลิตของประกันชีวิต

หน่วย : ล้านบาท

บริษัท	ค่าจ้างและ ค่าบำเหน็จ	ค่าใช้จ่ายในการรับ ประกันภัยอื่น	ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงาน	ค่าใช้จ่าย อื่นๆ	รวม
AIA	13,518.62	473.66	2,601.07	0.00	16,593.35
TLI	3,928.21	295.81	2,033.91	0.68	6,258.61
AACP	3,770.70	289.75	1,309.57	0.00	5,370.02
OLIC	1,448.69	88.08	1,332.90	0.00	2,869.66
SCNYL	1,242.61	140.35	808.42	32.02	2,223.40
MTL	1,058.73	97.08	988.27	0.00	2,144.07
BLA	1,469.13	123.26	529.38	0.00	2,121.77
INGLife	573.69	146.42	347.69	0.00	1,067.80
FLA	363.40	43.22	412.03	0.00	818.66
KTAL	364.04	33.03	282.18	0.00	679.25
PTSL	72.10	35.43	312.80	0.00	420.33
TLA	104.37	36.45	181.44	0.00	322.27
MLI	133.06	7.26	145.86	0.00	286.18
GT	128.22	11.93	140.99	0.29	281.43
MAXLife	95.31	119.00	32.17	0.00	246.47
ACE	27.10	3.64	196.54	1.13	228.41
MIT	53.82	11.64	152.37	0.00	217.83
SSLI	50.91	35.99	75.52	0.00	162.42
TCLife	41.81	5.10	72.41	0.00	119.33
SLI	23.43	0.77	60.28	0.00	84.47
SAHA	6.97	4.03	37.74	0.00	48.75
ALife	0.42	(1.52)	36.27	0.38	35.55
TPILife	1.21	0.19	27.29	0.00	28.69

ที่มา: สมาคมประกันชีวิตไทย (2550)